

Hällö

Hällö Fyr. Foto: Ing-Marie Artursson

Hällö ligger ca en halv sjömil söder om Smögen. Ön är en av de större i Sotenässets ytterskärgård. Med sina ca 70 ha dominerar den södra horisontlinjen sedd från Kungshamn och Smögen. På öns högsta punkt lyser Hällö fyr (39 möh). Berggrunden på Hällö utgörs av bohusgranit. Den är formad och slipad av inlandsisen, och det är lätt att gå till fots. Mer påtagliga bevis av inlandsisens formskapande verksamhet på berggrunden finns på flera ställen i form av skärtråg, rännor, hållkar och jättegrytor. Här och var täcker gräs, ljung och kråkris granitlandskapet. Vegetationen är i hög grad representativ för öarna i det yttersta havsbandet. Mitt på ön, strax väster om de gamla fyrvaktarbostäderna, finns en igenvuxen våtmark. I närliggande buskar av

vide, slån och nypon ska man leta efter rastande flyttfåglar. En liknade biotop finns i en smal och långsträckt sprickdal som skär från norr till söder på öns östra del. Till skillnad från andra öar i området är djurlivet på Hällö ganska rikt. När man promenerar stöter man ofta upp skogsharar. De överlever vintern tack vare den goda tillgången på Ljung. Minken är inte omtyckt men numera en etablerad fiskare och illa sedd boplundrare. Hällö har en lång tradition som populär badholme. Många båtburna, badsugna turister söker sig gärna till de attraktiva naturhamnarna. Från Smögen går Hällöfärjan dagligen under sommaren. Övriga delar av året kör flera olika båtar på beställning. Tre olika föreningar sköter om vandrarhemmet, fyrmuseet och vigselkapellet. De två senare ligger bredvid fyren.

Häckfåglar

Nästan alla för skärgårdsområdets typiska fågelarter häckar på Hällö. Antalet individer har precis som på övriga öar minskat kraftigt sen början på 2000 talet. Ändå kan Hällö skryta med kommunens enda par med Labb. Skrattmåsar etablerade sig i mitten av 80 talet. Silltrutar, Fiskmåsar och Fisktärnor bor i varsin koloni som varje år får besök av minken. Enstaka par av

Silltrut. Foto: Ing-Marie Artursson

Större strandpipare bor på den flackare norra delen. Tofsvipa, Enkelbeckasin och Rödbena finns ännu kvar vid den igenvuxna myren.

Sträckfåglar

Skärnsnäppa. Foto: Patrik Eld

Hällö är tack vare sitt läge i det yttersta havsbandet en bra flyttfågellokal. Trötta fåglar rastar i den sparsamma vegetation som finns. Änder, lommar, alkor m.m. flyger nära västsidans brott. Om man besöker ön då det blåser friskt från västsektorn är det fina vindskyddet i söder på Hällö huvud mycket bra för

havsfågelskådning. Kanske det bästa i

norra Bohuslän. Om våren när värmen kommer med vindar från SO kan Hällö även bjuda på rovfåglar. Fiskgjusar, Fjäll och Ormvråkar, Stenfalkar och Lärkfalkar m.m. som lämnat Jyllands nordspets via Skagen brukar framåt middagstid dyka upp på himlen över Hällö. Vintertid ses Berguv, Duvhök och ibland även Jaktfalk stanna och äta av de vintervita Skogsharar som skuttar över barmarkens blygrå skorplavar. I den tuffa miljön på Hällö brott söker övervintrande Skärnsnäppor föda. De rör sig likt landkrabbor som skickligt undviker vågor och svall över brottets såphala svarta algyta.

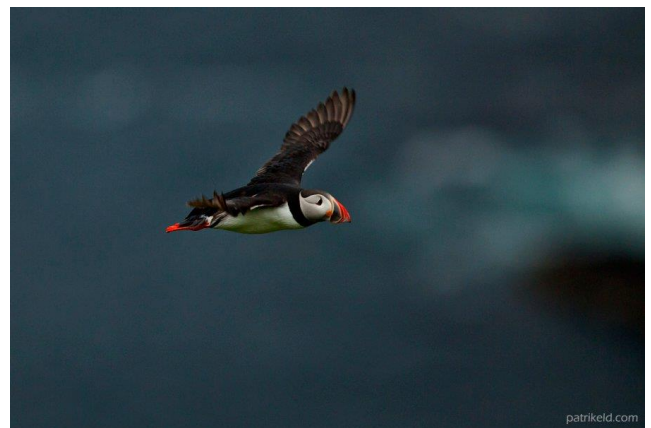
Tillfälliga rariteter

Islommar, Liror, Stormsvalor, Labbar, Lunnefågel, Vattenrall, Tärnmås, Vittrut, Glada, Fjällpipare, Brednäbbad simsnäppa, Rödspov, Svarthakad buskskvätta, Lundsångare, Kungsfågelsångare, Taigasångare, Jaktfalk, Tartarfalk, Isabellatörnskata.

Späckhuggare

Skådartips

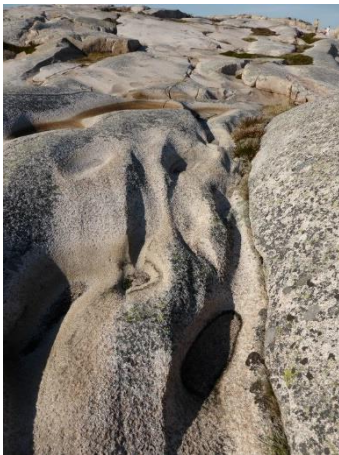
Hällö ger bäst fågelskådning under vår och höst. Efter en tio minuters båtresa med Hällöfärjan fram till fyrvaktarens gamla brygga, är det bara en kort

Lunnefågel: Foto: Patrik Eld

promenad upp till de gamla fyrvaktarbostäderna. Vid den här tiden på året hör man kanske locklåten från sträcket av piplärkor, finkar och ärlor. I fyrträdgårdens vindpinade, låga poppel piper trötta Kungsfåglar och överallt knäpper hungriga Rödhakar. Går man upp mot fyren, får man bra överblick och bättre kontakt med överflygande fåglar. Det händer att Lappsparv och Berglärkor rastar där uppe. Om sjöfågelsträcket är bra går man till vindskyddet i sydväst. Från det lilla husets öppna luckor ser man långt ut över västerhavet. Sjöfågelsträcket passerar tätt förbi, och på Hällö brott, några hundra meter ut, rastar gärna vadare, Ejder och Toppskarvar. Går man sen tillbaka mot bryggan, utmed öns östra del, och följer den ganska långa smala ravinen, kan man upptäcka rastande småfåglar i videsnåren. Nu bör man även vara observant på trutar och måsars låten eftersom de alltid varnar och attackerar överflygande rovfåglar.

Övriga tips

Jättegrytor Foto: Ing-Marie Artursson

Det är lätt att se och studera skärtråg, rännor, hållkar och jättegrytor som graverats in i graniten i samband med avsmältningen efter senaste istiden.

Den botaniskt intresserade kan påträffa nästan 400 st. olika kärlväxter. T.ex. borstnate, granbräken, kupig andmat, smalkaveldun, slokstarr, sumpstarr, ärtstarr, strandstarr, saltstarr, rosenpilört, sodaört, västkustarv, fältkrassing, sandkrassing, engelsk fetknopp, kransslinga, kustarun, paddfot och vattenbläddra.

Sentida hållristningar från 1700 talet finns, men kan kräva guide för att hitta.

Sommartid finns knappt en bättre plats för den som gillar att sola och bada.